

Cazul de otravire Lafarge: desfasurarea procesului Mariei Lafarge

Cand, la 5 septembrie, noi experti se prezentara in fata Tribunalului, nimeni nu-si imagina ca depozitia lor "avea sa aiba efectul exploziei unei bombe in plin tribunal". Batranul Dubois, imbracat intr-un costum negru, cu o croiala specific provinciala, a tinut sa prezinte mai intai toate argumentele avand de scop apararea medicilor din Brive ; apoi continua prin a preda oficial tribunalului "resturile materialului neutilizat" care ar putea eventual sa serveasca la o noua expertiza. in urma incepu sa citeasca raportul. Dupa ce insista indelung asupra meritelor aparatului lui Marsh (se abtinu sa mentioneze ca si-l construisese singur si-l utilizase pentru prima oara, fara sa posede nici cea mai mica experienta), sublinie ca atat el cat si colegii sai isi concentrasera atentia asupra stomacului si continutului sau. intorcandu-se catre jurati, spuse : "Noi am folosit mai multe metode, in special acelea pe care domnul Orfila le mentioneaza in lucrarile sale. Desi atentia noastra a fost indreptata asupra lucrarii, efectuind cu constiinciozitate analizele, nu am obtinut nici un rezultat... De aceea suntem determinati sa conchidem ca materialele examinate nu contin nici cea mai mica urma de arsen".

in darea de seama oficiala a procesului, se poate gasi urmatoarea fraza : "o agitatie indescriptibila a urmat dupa aceasta concluzie... Doamna Lafarge, cu mainile impreunate ca pentru rugaciune, ridica ochii spre cer". Jurnalistii se repezira la Bordeaux, unde se gasea cel mai apropiat post telegrafic. Ispravile extraordinare ale toxicologiei se etalau pe prima pagina a ziarelor. Doamna Paillet jubila, considerand cauza pe deplin castigata si considera providentiala ideea de a apela la metoda lui Orfila.

Dar bucuria se dovedi prematura. Desi nu a fost luat prin surprindere de declaratiile expertilor, prscurorul, care profitase de suspendarea dezbaterilor pentru a studia lucrarile lui Devergie si Orfila, reusi la randul sau sa puna in incurcatura pe Dubois si colegii sai. Procurorul aflase ca, in unele cazuri, absenta arsenului in stomac nu dovedea nimic ; pentru a avea o certitudine, ar trebui indreptate cercetarile spre alte organe, cum ar fi de exemplu ficatul. Doamna Paillet, mandra de victoria sa si fara sa-si dea seama de primejdie, provocat prin cateva intrebari subtile, o controversa violenta intre expertii din Limoges si medicii din Brive care, pentru a doua oara, se simteau raniti in orgoliul lor profesional.

Raspunsul lui Dubois avu darul sa-1 scoata din fire pe Massenat si servi procurorului Decous ca pretext pentru a propune o noua solutie : "Cautam in cazul de fata adevarul, spuse acesta, si nu satisfacerea amorului propriu. stiinta trebuie sa serveasca cauza justitiei si nimic altceva... Expertii din Brive si Limoges trebuie, dupa parerea sa, sa examineze in comun corpul lui Charles Lafarge, pentru ca, in final, sa prezinte Tribunalului adevarul asupra acestui caz, pe baza unei autopsii. in situatia in care erau gata sa accepte aceasta misiune, s-ar putea renunta la cererea de ajutor a specialistilor din Paris".

Paillet incerca, prea tarziu insa, sa se opuna acestui proiect. O noua autopsie, dupa parerea sa, nu mai era necesara. Rezultatele, atat ale primului cat si celui de al doilea examen, nu au fost contradictorii decat in aparenta. Daca eprubeta medicilor nu ar fi facut explozie, expertii din Brive ar fi ajuns desigur la aceleasi rezultate ca si cei din Limoges. Aceste argumente nu-si gasira insa un ecou favorabil. Dupa o scurta deliberare, Tribunalul accepta propunerea lui Decous.

In timp ce expertii au plecat la Glandier, procesul batea pasul pe loc. Tribunalul se concentra asupra problemei prezentei arsenului in prajitura trimisa la Paris, cat si asupra continutului misterios al cutiei din malachit apar-tinand acuzatei Marie Lafarge, care nu mai inceta sa-si strige nevinovatia oricui o asculta, nu fu in masura sa furnizeze nici o explicatie rezonabila asupra acestor doua enigme. Ea -determina un tunet de aplauze atunci cand a declarat, avand vocea si fata unei martire, ca in aceasta privinta avea si ea unele banuieli, insa, pentru moment, le pastra pentru ea, dat fiind situatia in care se gasea si ca nu cumva sa fie acuzata de usurinta. In aceasta etapa, procesul decurgea fara nici un eveniment spectaculos, fapt care se explica prin interesul celor care urmareau dezbaterile si a caror atentie era indreptata spre rezultatele care urmau sa fie aduse de cea de a treia autopsie.